

СЕДНИЦА НА ИО НА СЗПМ

Се работи интензивно и во континуитет

Извршниот одбор на Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија, на 1.7. 2019 година ја одржа својата трета седница на кој беа разгледани повеќе битни прашања за работата на Сојузот. На седницата покрај членовите присуствуваа: претседателот на Собранието на СЗПМ, м-р Илија Адамоски, потпретседателот на ИО на СЗПМ, Ментор Коку, секретарката на ИО на Сојузот, Менка Трајковска, претседателот на ИО на СЗПМ, Митре Стојановски, претседателот на комисијата за спорт и рекреација, Здравко Петковски и селекторот на регионалните и републичката ревија на песни, музика и игри, Томче Стојков.

На дневен ред на седницата беше предлог-меморандумот за соработка на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија со Заедницата на единиците на локалната самоуправа - ЗЕЛС.

- Ваков меморандум бил донесен во 2008 година, но бидејќи се смениле околностите и условите, потребно е

да се потпише нов. Точките во меморандумот се во согласност со Законот за локална самоуправа во државата. Меморандумот ќе ја поттикне и збогати соработката меѓу здруженијата и општините, а од тоа најголема добивка ќе имаат пензионерите - рече, меѓу другото, во своето воведно излагање претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова.

Потпишувањето на ваков нов меморандум едногласно беше поддржано од сите присутни, а предлог-содржината беше оценета како добра со напомена дека веројатно свои дополнувања и забелешки ќе има и другата страна, односно ЗЕЛС. Извештај од одржаните 17. Регионални и 9. Републичка ревија на песни, музика и игри - во 2019 година поднесе селекторот Томче Стојков, кој истакна дека овој годишната ревија се одликува со одлична организација и квалитет, а особено според изведбата и богатата сценографија која беше направена волонтерски и без трошење на финан-

сиски средства. По дискусијата информацијата беше усвоена, а кое здружение ќе ги претставува Сојузот и нашата земја во Љубљана на 19. Меѓународен фестивал на трета животна доба ќе одреди организациониот одбор.

Извештај од одржаните Регионални спортски пензионерски натпревари поднесе претседателот на комисијата за спорт и рекреација при ИО на СЗПМ, Здравко Петковски. Тој посочи дека спортските натпревари во 2019 година се едни од најмасовните досега. На истите учествувале 2.147 пензионери-спортисти, од кои 1.346 мажи и 801 жена во сите 23 категории предвидени со правилникот. Учествовале сите 53 здруженија, а 47 се стекнале со право да учествуваат на спортската олимпијада, која ќе се одржи на 22 септември 2019 година во Радовиш.

Исто така, на седницата се дискутираше и за начинот на достава на средства од членарина на ЗП-Охрид и Дебрца по пат на цесија. Беше заклучено

чено да се продолжи и во наредните 3 месеци на истиот начин, но здружението под итно да го реши овој долгогодишен проблем и спор со инвалидското здружение од Охрид и понатаму да ги добива средствата како и другите здруженија, на своја сметка, а не преку цесија.

На седницата беше усвоено да се испрати прашалник до сите 53 здруженија за да одговорот какви форми

на информирање во иднина би сакале, во кој тираж и со какви содржини. Потоа беше донесена одлука за одобрување средства за одржување на фестивалот на хорови во Куманово и одлука за формирање на комисија за доделување на финансиска поддршка на пензионери и здруженија за издаваштво и културни манифестации за 2019 година според распишаниот оглас.

К. С. Андонова

РАБОТНА СРЕДБА СО МИНИСТЕРКАТА ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА МИЛА ЦАРОВСКА

Приоритет за СЗПМ е изградба на старечки и пензионерски домови и донесување на закон за пензионерско организирање

Министерката за труд и социјална политика Мила Царовска, на 1 јули 2019 година оствари работна средба во Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија, на која присуствуваа членовите на извршниот одбор, претседателот на Собранието на СЗПМ, м-р Илија Адамоски, претседателот на правно-економскиот форум, д-р Фиданчо Стоев, претседателот на комисијата за старечки, пензионерски домови и стандард на пензионерите, Мите Стефанов и други претставници на битни тела и комисии. Со работната средба раководеше претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова, а средбата е заеднички договорена. На дневен ред на средбата беа теми кои се од приоритетно значење за над 320.000 пензионери во земјата, но и за идните генерации пензионери и тоа:

донесување на закон за пензионерско организирање во Македонија; изградба на старечки и пензионерски домови; усогласување на пензиите односно можност за нивно зголемување во наредниот период.

Претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова, го поздрави присуството на министерката Царовска изразувајќи задоволство што оваа средба е можност таа да ги слушне пензионерските приоритети заедно со образложенијата директно од највисокото раководство на СЗПМ. За потребата од донесување на закон за пензионерско организирање во Македонија воведно излагање имаше претседателот на

правно-економскиот форум, д-р Фиданчо Стоев, кој ја образложи потребата од донесување на еден ваков закон.

- Донесувањето на овој закон има голем број бенефиции за пензионерите и тоа: ќе се уреди пензионерското организирање на територијален принцип со што ќе се избегне формирање на повеќе мали здруженија на територијата на една општина, потоа ќе се зголеми заштитата на пензионерските права на повисока дистанца и ќе се користат средствата од членарина за она што се наменети, односно за пензионерските активности и друго - рече Стоев.

За значењето и потребата од донесување на еден ваков закон зборува-

ше и претседателката Станка Трајкова.

- Пензионерската организација во нашата земја има свои специфики на кои не соодветствува постојниот закон за здруженија и фондации. Овој предлог-закон бил на јавна расправа во сите 53 здруженија и тоа во рок од 6 години два пати. Најголемиот број здруженија, 45 на број, се за донесување на еден ваков закон. Постојат и 8 здруженија кои се скептични, но нивните аргументи не се реални и не одговараат на реалната состојба. Во изготвување на предлог-законот се вградени сите дадени забелешки од јавната расправа. Законот ќе донесе ред во сите постојни четири сојузи, а не само во СЗПМ, односно ќе донесе придобивки за сите 320.000 пензионери.

Овој закон во никој случај не задира во самостојноста и финансиското работење на здруженијата. Тие и понатаму се правни субјекти со свои статут, програми и независно работење како што се и сега - истакна Трајкова.

Министерката Царовска рече дека таа како министерка нема ништо против донесување на ваков закон, но според неа мора да се обезбеди поддршка од пошироката јавност во земјата: од експертската, стручната, финансиската, социјалната и друга структура. Предлага заедничка комисија од СЗПМ и МТСП која ќе го утврди текстот на законот и која ќе организира јавна расправа преку јавни дебати, трибини, пишани и електронски медиуми и друго. Оваа расправа да почне во септември и да заврши во ноември, а потоа со сите согледувања да оди на разгледување во Влада.

Потоа, на работната средба беше истакнат еден од најгорливите проблеми за оваа најмногубројна популација, а тоа е изградба на старечки и пензионерски домови, бидејќи со години не е изграден ниту еден дом, а населението во нашата земја како и секаде во светот е сè постаро. Воведно излагање за овој проблем имаше претседателот на комисијата за старечки, пензионерски домови и стандард на пензионерите, Мите Стефанов. На прашањата што се презема на овој план, ќе се градат ли домови, можно ли е државата да партиципира

во приватните домови и друго, министерката рече дека Министерството и Владата го знаат овој проблем и се прават напори истиот да се разреши на најдобар можен начин, се разбира според можностите.

Таа предложи еден член од Сојузот да се предложи и да работи во комисијата за определување на цените во приватните старечки домови. Понатаму, таа препорача здруженијата да бидат поактивни при донесување на општинските годишни буџети и долгогодишни стратегии, со што ќе се ублажи овој проблем.

Во врска со прашањето за порастот на пензиите, министерката Царовска образложи дека пензиите се стабилни и продолжуваат да растат. Со последните законски измени пензиите ќе растат колку што ќе расте и инфлацијата и тоа два пати во годината, а е предвидено и трето усогласување на крајот на годината доколку има економски пораст на БДП од над 4 отсто, што според досегашните показатели е можно да се случи и пензиите да бидат покачени по таа основа од 1 јануари 2020 година.

На крајот беше договорено вакви средби да има почесто во интерес на сите пензионери, бидејќи пензионерите се најмасовната популација која заслужува достоинство да живее, а во неа има и интелектуален потенцијал, искуство и знаење кои државата може да ги искористи.

К.С.Андонова

ЗП-ОХРИД И ДЕБРЦА

„Фестивал на Мокро Козаик“ во селото Дуница, Албанија

На културната манифестација, од Македонија покрај делегацијата на ЗП-Охрид и Дебрца присуствуваа и делегации на ЗП-Тетово и ЗП-Гостивар

Во согласност со меморандумот за соработка со синдикатот на Конфедерацијата на пензионери од Поградец, Албанија, на 24 мај 2019 година делегација на раководството на ЗП-Охрид и Дебрца, предводена од претседателот на собранието, д-р Димитар Спасески и претседателот на извршниот одбор, Ѓорѓи Трпчески, присуствуваше на првата културно-туристичка манифестација под наслов „Фестивал на Мокро Козаик“, во селото Дуница, оддалечено околу 25 километри од Поградец, сместено на подрачјето на Горна и Долна Мокра, на кое гравитираат 17 села. На културната манифестација присуствуваа околу 300 посетители од соседните села од овој планински регион на Мокра Планина, а во програмата настапија повеќе музички групи и соло-изведувачи, како и ученици од селското училиште во Дуница, сите од Албанија.

Одржувањето на оваа културна средба, всушност, е обнова на многу дамнешна средба на која овде учествувале повеќе фолклорни групи од Грција, Италија и домаќинот Албанија. На овој таканаречен „Фестивал на Мокро Козаик“, од Македонија покрај делегацијата на ЗП-Охрид и Дебрца при-

суствуваа и делегации на ЗП-Тетово и ЗП-Гостивар.

Присутните на средбата ги поздравија Ајруш Чолаку, координатор на синдикатот на Конфедерацијата на Поградец и Мустафа Исеини, претседател на Конфедерацијата на пензионерите на Поградец. Со приодни зборови присутните на манифестацијата ги поздрави и претседателот на ЗП-Охрид и Дебрца, Ѓорѓи Трпчески, кој срдечно се заблагодари на поканата, при што ја истакна и десетгодишната успешна соработка на ЗП-Охрид и Дебрца и пензионерите од Поградец. Трпчески посака манифестацијата да стане традиционална и помасовна, на неа да учествуваат фолклорни ансамбли од соседните држави и преку неа да се шири и пролабочува соживотот и соработката на културен и спортски план, бидејќи само така сплотени ќе можеме да просперираме и да постигнеме подобар живот и стандард на сите кои живеат на овие простори. На присутните им се обрати и претседателот на ЗП-Гостивар, Нијази Џелили, кој искажа пофални зборови за организаторот на манифестацијата и упати поздрави и благодарност за учеството од името на сите членови на ЗП-Гостивар.

К.Спасески

ЗП-ПРОБИШТИП

На манифестацијата „Вредни раце“ во Алексинац, Србија

Меѓуопштините Пробиштип и Алексинац од Р.Србија постои неколкугодишна соработка во повеќе области. Годинава по повод Денот на општината Алексинац, 5 јуни, по седми пат се организираше манифестацијата „Вредни раце“, на која учествуваа 28 излагачи од исто толку градови од Србија, Војводина и Македонија. Целта на истата е секоја група на најавтентичен начин да ги претстави традиционалните јадења и други карактеристики на поднебјето од каде што доаѓаат. Беа изложени голем број подготвени јадења од тесто, алкохолни и безалкохолни пијалаци, мед, предмети од стари занаети и богат колорит на изворни носии и рачни изработки. На еден штанд дури се везеше и плетеше на самото место со цел да се мотивираат младите да ја продолжат традицијата, за да не се заборава уметноста на мајките и бабите.

Пензионерките од Пробиштип и Злетово на мошне оригинален начин го презентираа „Зелникот на баба“, кој во нашата општина како манифестација под истото име се одржува неколку години. Штандот на пензионерките од нашата земја беше пребогат со зелници, баницы, тиганици, благи и солени погачи, домашно слатко од дуњи и смокви, повеќе видови пинџури и лутеници, не изостаа ниту старите бабини колачиња. Освен понудата на храна, штандот беше богато декориран со ткаенини, везени и плетени рачни изработки, а посебна атракција која го сврте вниманието на сите беше богатиот колорит на овчеполската носија, која е карактеристична и за нашиот крај.

Во културно-забавниот дел настапи женското трио со карактеристичното виоичко пеене кое побуди интерес не само на жири-комисијата туку и на посетителите на манифестацијата. Манифестацијата „Вредни раце“ имаше хума-

нитарен и награден карактер. Вредните пробиштипски пензионерки, за комплетно и успешно претставување на општината донесоа и диплома за освоено прво место и пехар за традиционални јадења и музички настап. Задоволството кај сите беше преголемо и кај учесниците и кај претставниците на општината Пробиштип, Радослав Илиевски, раководител на одделението за јавни дејности и Анкица Кијајова, соработничка во општината.

Во чест на градот беа организирани и повеќе други активности за учесниците во манифестацијата и за граѓаните на Алексинац. Вечерта сите ја проследија комедијата „Тетка за илјада долари“, а во доцните вечерни часови имаше концерт на групата „Хари Мата Хари“.

Во вториот дел од престојот, пензионерките од Македонија со претседателката на организацијата „Здружение на граѓани“, Живица Ивановиќ и со потпретседателот Драган Ристиќ ја посетија галеријата на етноекспонатите со ткаени килими, везени и плетени рачни изработки, српски носии од повеќе краеве, стари предмети кои некогаш се користеле во домаќинствата и друго, каде што со младите работат жени кои ги обучуваат да изработуваат ракотворби кои потоа се продаваат, со што се дава можност секој што има желба и талент да заработи.

Пензионерките од Македонија го посетија и селото Липовац, каде што се наоѓа еден од постарите манастири во овој крај, манастирот „Свети Стефан“ од 14 век. На разделбата, претставниците на двете општини, Илиевски од Пробиштип и Ивановиќ од Алексинац се договорија соработката да продолжи и преку други форми во кои ќе бидат вклучени и пензионерките од Пробиштип и од Злетово.

М.Здравковска

ЗП-КИСЕЛА ВОДА

„Коријада 2019“

Активот на пензионерки при ЗП-Кисела Вода-Скопје, на 28.6.2019 година организираше одбележување на народниот празник „Дете плачело за пита“, познат меѓу пензионерките како „Коријада“, бидејќи тогаш презентираат и продаваат домашни печива по симболични цени, од тесто и кори, и е со хуманитарен карактер. На манифестацијата, голем број од присутните гости и пензионери ја поздравија акцијата, зедаа од понудените домашни производи и дадоа доброволен прилог. Оваа година собраните средства беа наменети за семејствата на кои становите им настрадаа во неодамнешниот пожар. Инаку, манифестација „Коријада“ се изведува повеќе години заедно со општината Кисела Вода, која оваа година прославува 64 години од своето постоење. Покрај другите свои активности во врска со одбележување на годишнината, општината со своја делегација присуствуваше и на овој пензионерски настан на кој градоначалникот Филип Темелковски ги поздрави присутните, посакувајќи им добро

здравје и убава дружба. Собирот го поздрави и Момчило Петровиќ, претседател на ЗП-Кисела Вода, кој упати поздрав до претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова и до градоначалникот Филип Темелковски, заблагодарувајќи им се за присуството, а на пензионерите им посака долг и активен живот. На настанот беше вклучена и екипа на Црвениот крст, со сво-

јата активност, проверка на крвен притисок и шеќер во крвта.

Сè на сè ова беше едно весело и пријатно попладне, особено по настанот на фолклорната секција на здружението и убавата музика. Вакви манифестации придонесуваат за зближување на пензионерите, дружење и излегување од дома на отворено во топлите летни вечерини. **В. Топаловска**

ЗП-КРИВА ПАЛАНКА

Пензионерките се покажаа подобри во спортот

Драги Петровски е дипломиран криминалист кој работил век го поминал во МВР, подрачна единица Крива Паланка. Откако се пензионирал се вклучил како пензионер кој придонесува со својата активност за афирмирање на здружението. Најмногу е активен во дисциплината шах, каде што бележи видни резултати. Со последните избори тој е претседател на комисијата за спорт и рекреација. На 24. Регионални спортско-пензионерски игри од шестиот регион, каде што домаќин беше ЗП-Злетово, а учествуваа здру-

женијата на пензионери од Крива Паланка, Кратово, Пробиштип, Куманово и домаќинот Злетово, ЗП-Крива Паланка учествуваше во шест дисциплини.

Отидовме подготвени и се случи за првпат оваа година да освоиме три први места во три дисциплини. На Републичката пензионерско-спортска олимпијада, која ќе се одржи во септември, по повод Денот на пензионерите, ќе се претставиме со три екипи. На 24. Регионални спортско-пензионерски игри од шестиот регион први места освоија жените во пикадо, мажите во пикадо и екипата на жени во слободно фрлање на кош. Сите сме горди на постигнатите резултати, а посакувам да имаме и успешни резултати на републичко ниво. Пензионерките се покажаа подобри во спортот.

Инаку, Драги Петровски е и претседател на шаховскиот клуб на ниво на општината Крива Паланка, кој е формиран при крајот на 2018 година.

Оваа година, на ниво на републиката се одржаа квалификациони натпревари, при што Крива Паланка го зазеде третото место иако како клуб сме новоформирани. Во клубот има членови од ученици до пензионери. Јас, покрај тоа што сум претседател, сум и активен учесник, бидејќи шахот ми е и хоби и задоволство - истакна Петровски. **Б.Стојчевска**

ЗП-ТЕТОВО

Потпишана спогодба за соработка со општината Желино

На 18 јуни 2019 година, во салата за состаноци на општината Желино се потпиша спогодба за соработка помеѓу Здружението на пензионери од Тетово и општината Желино, на чија територија дејствуваат два разграноци на здружението.

Идејата за потпишување на оваа спогодба беше на иницијатива на раководството на разгранокот на пензионери од Желино и истоимената општина уште во март 2019 година, за време на изборите за членови на одборот на разгранокот од Желино, којшто се одржа во зградата на општината.

Спогодбата за соработка ја потпи-

шаа од ЗП-Тетово, претседателот на извршниот одбор, Селвер Мемети, а од страна на општината Желино, градоначалникот Блерим Сејдиу.

Градоначалникот Блерим Сејдиу срдечно ги поздравил присутните и со видно задоволство истакна дека го поддржува потпишувањето на оваа спогодба и дека ќе се залага истата да се реализира во целост, со што ќе им се овозможи на пензионерите кои живеат на ова подрачје вклучување во разни културни и спортски манифестации, доколку истите се одржуваат во организација или на територијата на општината, како и учество на претседателите на разграноците во

работата на телата и органите на општината кога на дневен ред ќе бидат прашања и проблеми кои директно ги засегаат интересите на пензионерите од оваа општина, но и на преостанатите граѓани. Исто така ќе бидат ставени на располагање сите општински простории за потребите на пензионерите со усогласување на термините со општинското раководство.

Во знак на досегашното разбирање и успешна соработка, како и желба за уште поуспешна соработка, претседателот на ИО на ЗП Тетово на градоначалникот на општината Желино му додели благодарница и монографија на тетовското здружение. **Свето Димовски**

ЗП-ВЕВЧАНИ

Изложба „Митско-библиски асоцијации“

Во просториите на Куќата на Робевци во Охрид, на 7 јуни 2019 година беше отворена изложба на уметнички фотографии од Анастас Кушкоски, член на ЗП-Вевчани, на тема „Митско-библиски асоцијации“, за кои зборуваше писателот Славе Ѓорго Димоски, и притоа истакна дека човекот отсекогаш бил опседнат со тајните на природата, па така и авторот на овој сликопис.

- Кушкоски преку имажинативната моќ на својот фотообјектив ги препознава и открива митското, божественото, религиското, па дури и човековата реинкарнација. Секоја една необична форма во дрво или камен може да побуди асоцијација на страдањата од богочовекот и да се јават реминисцентни слики како бојжи претсказанија, сновиденија и опомену за човекот. Тој широк спектар на фантазмагорични претстави може да се отслика и во човековата потсвест, па така од реалниот свет се добива нова естетско-визуелна димензија што во случајов е претставена преку овој циклус на фотографии наречен „Митско-библиски асоцијации“ - истакна Славе Ѓорго Димоски.

За автобиографскиот дел од животот на Кушкоски зборуваше истакнатиот македонски писател Мирко Томоски, кој во своето излагање истакна дека Анастас Кушкоски е роден во 1942 година во Вевчани, завршил Економски факултет во Прилеп, а на културната јавност ѝ е познат како драмски автор, сценарист, режисер, поет, истражувач, но

и како пасиониран фотограф. Со фотографија се занимава од 1957 година, а постојано од 1980 година. Досега приредил преку 25 самостојни тематски изложби во земјава и во странство. За ситот тој труд има добиено повеќе признаија и награди, потврди Томоски.

Во преполниот изложбен дел во Куќата на Робевци, на присутните кратко им се обрати и авторот, кој се заблагодари за масовната посета на љубителите на уметничката фотографија, истакнувајќи дека и сега како пензионер ќе другарува со фотоапаратот. **С.Кукунешоски**

ЗП-ЧАИР

Пензионерите од Чаир во Ниш, Нишка бања и Прешево

Од програмските активности што ги планира и остварува ЗП-Чаир, најпрактикувани се екскурзиите и организираниите изле-ти. Раководството на здружението мошне успешно организира вакви активности, а најпривлечни и најпосетени дестинации се туристичките места и градови со богато културно-историско минато во нашата земја, но и во соседните држави.

Пензионерите од Чаир, на 27 јуни 2019 година, со 2 автобуси, а на товар на здружението, се упатија кон назначената дестинација, прекрасниот туристички град Ниш во соседна Србија. Поминувајќи го граничниот премин Табановце, првото попатно запирање со кратка пауза беше во Предејане, мало гратче сместено во живописната Грделичка Клисура, од која природна убавина пензионерите беа восхитени. Патувајќи по новоотворениот автопат од Коридорот 10, пријатно и брзо пристигнаа во Ниш, туристички центар и еден од поголемите градови во Србија. Тука пензионерите имаа повеќе време за шетање и за разгледување на градот. Поминувајќи преку реката Нишава, која го дели Ниш на два дела, шетаа низ центарот на градот, некои пиеја кафе

во познатата Казанџиска улица, а други ги посетија познатите културно-историски споменици Нишката тврдина, Келе кула и Чегар.

По завршувањето на прошетката низ градот, пензионерите се упатија кон Нишка бања, 10 километри оддалечена од Ниш, сместена во шумовитите падини на планината Коритњак, во пространо зеленило и идеално место за одмор, рекреација и лекување. Бањата со својата убава природа и богатото културно наследство го привлече вниманието на пензионерите, кои одмораа и уживаа во убавините, со умерено-континентална клима, термоминерални води и природна минерална кал.

На враќање беше посетен и градот Прешево, каде што пензионерите прошетаа и го разгледаа градот.

Во врска со ова патување, водачот на екскурзијата Тодор Илиев рече дека дружењето е организирано со цел да бидат посетени знаменитостите на Ниш и разгледување на Нишка бања и Прешево. Од екскурзијата сите понесоа убави спомени, особено оние кои за прв пат ги видоа овие необични и интересни места. **В. Пачемски**

ЗП-ПРИЛЕП

Гитарата и музиката – први, а сега и книга

Кога во Прилеп ќе се спомене во кое било друштво, посебно сега на пензионерското, името на гитаристот Славчо Бунтески, секогаш се поврзува со групите кои свиреле убава музика по кафеаните и рестораните. Тие на одреден начин и ја пишувале историјата на прилепската чаршија. Секогаш биле опкружени со пријатели кои ја сакале добрата музика. Бунтески сега е пензионер, а така рече нема прилепска музичка група во која не свирел. Тој заедно со групите снимил и неколку албуми на народна и забавна музика.

- Така беше порано, се собиравме, формиравме група и секој што ќе нè поканеше за каква било веселба одевме да свириме. Ја зголемувавме радоста на славениците и веселбата на сватовите на свадбите.

Славчо, покрај што сè уште свира и другарува со музиката, сега како пензионер се проба и во друга област - литературата. Тој и досега помагаше за одредени песни околу текстовите што се подготвуваша за групите, посебно за групите „Прилепски еснаф“, „Прилепски мерак“ и други, но ова сега е многу поголем зафат.

Деновиве во градската библиотека „Борка Талески“ во Прилеп, во издание на Друштвото за наука и уметност од Прилеп беше промовирана првата книга на Славчо Бунтески, насловена едноставно „Бунтевци“. Промотори беа Драги Башески и Тодор Алексоски. Во оваа книга која, всушност, е монографија на семејното стебло на Бунтевци, раскажана е приказната за семејната лоза на неговата голема фамилија со цел идните негови следбеници да знаат кои биле прадедовците, прабабите, бабите... Старите Бунтевци за кои станува збор во оваа интересна книга потекнуваат од селото многу блиско до Прилеп, Големо Коњари. Тие биле земјоделци, но со текот на времето нивното семејно стебло се проширувало и од него произлегле генерации со разни занимања. Ги имало доста занаетчи, потоа некои завршиле факултети, а неговиот чичко Ристо за кој станува збор во оваа книга бил и градоначалник на Прилеп во 60-тите години од минатиот век.

- Фамилијата Бунтевци во минатото активно учествувала во сите бурни настани на овие простори. Од турско до српско и бугарско, двете светски војни и по-

воениот период предците оставиле значајни белези. Повод да ја напишам оваа моја прва книга, а верувам дека нема да биде и последна, беше 93-от роденден на тетка ми Тодорка, сестра на татко ми, минатата година. Таа ми раскажа за Бунтевци, а се разбира голем дел со моите шеесет и толку години бев сведок на многу наши семејни настани. Таа имаше здрав разум и помнење. Нејзините кажувања ми беа драгоценци. Само преку книга можев да го пренесам минатото на генерациите кои доаѓаат, што всушност ми беше и целта. Немав големо искуство во пишувањето на ваков вид литературно дело, но сакав да оставам белег - објаснува за идејата авторот Славчо Бунтески.

Оваа книга на Славчо е посветена на 100-годишнината од раѓањето на неговиот татко Борко Бунтески, кој бил офицер во ЈНА и учесник во НОБ. Пензионерот, музичарот, гитаристот Славчо Бунтески верува дека е можно и во иднина да напише нешто друго на литературен план, но кажува дека никогаш нема да се откаже од неговата прва љубов - музиката, односно гитарата. **К. Ристески**

ЗП-БИТОЛА

Докторката што ги „преслушува“ и шахистките

Мери Џарлиева уште од млади години ја засакала играта на 64 полиња, но заради студиите и професионалната ангажираност не била во можност редовно да ја практикува, но по пензионирањето повторно се навратила на шахот, а дури и победи во Крушево во рамките на Регионалните спортски пензионерски игри.

Гледајќи го својот постар брат Стамат Стаматов, малата Мери од најмлади години го засакала шахот, иако пројавувала интерес и за натпреварување во стрелаштво. Како ученичка во основно училиште, во 1971 г. станала првакиња во шах за жени и требало да учествува во Јајце, БиХ, на Сојузното шаховско натпреварување, но подоцна низ студентските години и како педијатарка-неонтолог немала можност да се посвети на оваа игра, иако љубовта кон шахот никогаш не згаснала.

- Кога пред извесно време се пензионирал по 35 години работа во Клиничката болница „Д-р Трифун Пановски“ во Битола, од кои 25 години како специјалистка, конечно размислив дека паралелно со желбата да обиколам повеќе земји во светот, решив да им се навратам на двете спортски дисциплини од младоста – стрелаштвото и шахот. Така и учествував на Регионалните спортски пензионерски игри што се одржаа во Крушево, во организација на Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија. Со освојување на првото место во шах очекувам таа моја љубов кон оваа игра да ја потврдам и на Републичките пензионерски спортски игри што ќе се одржат наесен – ни рече Џарлиева.

Џарлиева, исто така, е голема љубителка на природата и на патувањето. Често патува во Англија, каде што е нејзината ќерка, а неодамна беше во Индија и во Грузија.

- Како пензионерка мислам дека ќе имам повеќе слободно време да му се посветам на шахот, кој е многу интересна игра и бара максимално размислување. Штета што поголем број жени не застануваат зад шаховската табла, зашто на тој начин ќе може порелаксирано да го користат своето слободно време - ни рече Џарлиева.

Мери Џарлиева свири и пијано и често со пријателите го минува времето во пријатна атмосфера. Таа рече не пропушта концерти од областа на класичната музика.

- Летово кога ќе одам во Англија ќе се обидам да ги научам да играат шах и моите две внуци Лили и Калин, кои веќе започнаа да пројавуваат интерес за шахот. Дотогаш ќе се обидам да ги обновам знаењата за „отворањето“ на играта, а можеби ќе седнам да се „преслушам“ и со некои поквалитетни шахисти од мене - насмевнувајќи се ни рече Џарлиева.

П. Ставрев

РАЗГОВОР СО М-Р ПЕЦО ЈАКИМОВСКИ, ИНЖЕНЕР, НАУЧНИК И ПЕНЗИОНЕР

И во пензионерските денови постојано истражува и другарува со науката

М-р Пецо Јакимовски, сообраќаен инженер, е роден во 1954 година во Скопје, а сега е пензионер и член на ЗП-ОВР на РМ-Скопје. Дипломирал на Сообраќајниот факултет при Универзитетот во Белград во 1980 година, а во 2011 година завршил магистерски студии на Техничкиот факултет во Битола при универзитетот „Св. Климент Охридски“ на секторот по сообраќајно и транспортно инженерство со магистерски труд во областа на механиката. И како пензионер тој е во постојан контакт и другарува со науката.

М-р Пецо Јакимовски е интересен и редок човек. Подобро ќе го запознаете и него и она што тој го истражува и работи преку неговите одговори на неколку прашања што му ги поставивме.

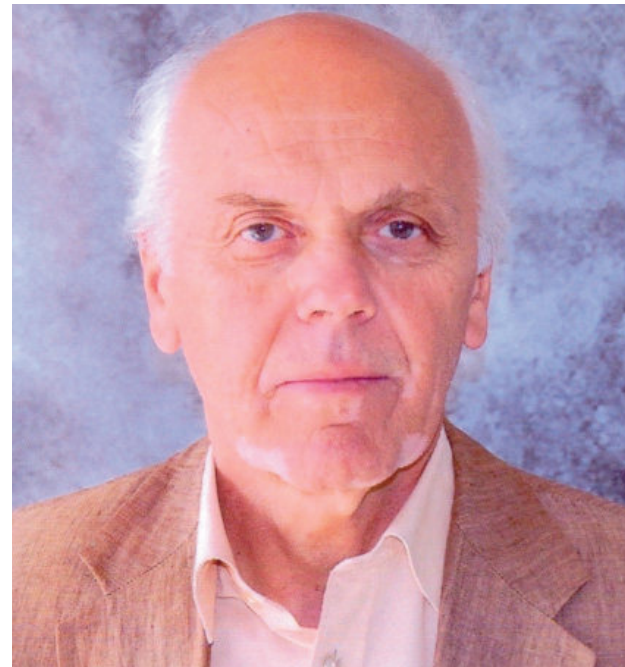
Најнапред кажете им на нашите читатели што сè сте истражувале досега?

- Својата научна работа и посветеност кон теоретските истражувања ги започнав уште со почетокот на студиите во 1973 година. Со ваквата постојана и неуморна работа, со примена на логичко научните методи, дојдов до повеќе откритија од теоретска и практична вредност во механиката на цврсти тела која е дел од физиката. Моите откритија содржат нови механички големини и аналитичка синтеза во континуитет со сегашните состојби и заедно со новите изведувања и докажувања целосно се според атрибутите на науката и принципите во научноистражувачката работа. Притоа, моите откритија во механиката на цврсти тела се објективни, прецизни, проверливи и систематични. Тие во овој дел на физиката, покрај теоретска имаат и практична вредност во машиноградбата, моторите како погонски агрегати, сите видови превозни средства (копно и вода), потоа летала, вклучително и вселенски летала. Тоа се откритија во дел од теоретската механика која служи како научен фундамент на современата техника.

На што работите сега и кои се вашите идни планови?

- Теориската механика како дел од физиката е исклучително сложена и тешко совладлива природна наука, која претходно бара и постојана употреба на математичката анализа со сите нејзини усовршувања. Бидејќи сите овие научни откритија ги имам во ракопис, по нивното целосно изготвување во наредниот период ќе пристапам кон компјутерско печатење кое е мошне сложено поради симболите и аналитичките математизирани обрасци со механичко т.е. физичко значење.

Притоа, во објавувањето морам да бидам претпазлив, бидејќи јас имам авторско право над овој обемен научен труд, а со цел добивање на научна валидација, моја науч-

на референца и сатисфакција, а се разбира, не е на одмет и некоја материјална награда. Овој обемен научен труд сметам дека ќе ја зголеми ризницата на научни дела.

Целта на обелоденување на мојот труд и на мојата истражувачка работа е да истакнам дека човекот и во својата поодмината возраст може да има многу силни и значајни интелектуални активности, како што впрочем и низ научната историја многу научници своите врвни дела ги постигнале во своите зрели години, меѓу кои е и еден од најзначајните научници, Алберт Ајнштајн, на кој оваа година се одбележуваат 140 години од неговото раѓање. Инаку, за сега имам размислувања, поради свои општи и научни симпатии, овој научен труд да го предадам на Академијата на науки и на универзитетот „Ломоносов“ во Москва.

На крајот, кажете ни дали покрај научната работа имате време за и нешто друго? Што уште интересно ќе им кажете на нашите читатели за вас?

- Интересно е тоа што имам огромна библиотека со над 500 стручни книги речиси на сите јазици. Ова мое хоби е базата на мојот истражувачки труд. На крајот сакам уште еднаш да истакнам и со својата истражувачка работа да докажам дека годините воопшто не се пречка или ограничување, а пензионирањето е период кога уште повеќе може да му се посветите на она што ве исполнува и ви носи задоволство.

Разговорот го водеше Калина С.Андонова

ЗП-КУМАНОВО

Новко Цаневски, кумановска легенда

Има ли поголем повод, поголема причина да се напише информација за Новко Цаневски - пензионер, еден од најстарите кумановци кој деновиве го прослави 95-от роденден. Во кругот на многубројното семејство, четири ќерки, зетовци, петнаесет внуциња, дванаесет правнучиња и едно праправнуче, сите собрани да му го честитаат роденденот со желба за добро здравје и долг живот. Четириесетмината беа присутни, а прославата беше можност да се потсетат на многуте среќни денови од животот, свадбите на ќerkите, раѓањето на внуците, поаѓањето во училиште, прославите на матурските свечености, дипломирање и уште многу прекрасни случувања за овој по многу нешта специфичен пензионер.

Роден е во минатиот век, во 1924 година во кумановското село Пчиња, во многубројно сиромашно семејство. Желбата за подобар живот го натерала многу млад да се најмува кај побогатите во соседството, а воедно и да оди на училиште. Во тоа време младите се земале без да се познаваат, спогодбено меѓу родителите, па така во 1948 година ја намериле Даница да му

биде сопруга и како што вели благодарен е на сите, зашто добил верен другар и брачен сопатник во добро и во лошо. Да се одгледаат четири деца во тие услови на село и да се работи на поле било многу тешко. Работата во градот како одборник во повоенниот период, дошколоувањето и студиите на Земјоделскиот факултет му овозможиле подобар живот на семејството. Поголемиот обврски на одговорните работни места во општествениот живот му донеле многу признанија, благодарници и медали на републичко и сојузно ниво за несебичното залагање и придонес во работата. Вели дека е единствен претставник од Куманово кој бил претседател на некоја организација на сојузно ниво. Не заборава да каже дека за сите негови успеси голема заслуга има и сопругата Даница, со која имал разбирање и сложен брачен живот. Секогаш изнаоѓал време да се посвети и на пчеларството и меѓу првите во Македонија го формира Здружението на пчелари во Куманово во 1971 година, чиј претседател бил многу години, како и претседател на Сојузот на пчелари на Македонија. По сите овие години и денес с уште е активен со над

60 пчелни семејства, каде што ги поминува пензионерските денови и сè уште учи и се усовршува како пчелар. Како минувале годините така и тој се надградувал, созревала мислата на животните нишки, тенки, дебели и во разни бои, решил да ги вткае во книгата „Мојот животен пат“, во 2014 година, во својата деведесетта година од животот, со што остава пишана трага на поколенијата. Издавачи на книгата се неговите ќерки со фамилиите. Деновиве добил благодарница и е прогласен за почесен член на Клубот на воени и полициски ветерани на Куманово по повод 95-от роденден.

Овој витален и со одлично здравје пензионер, кога е лето пензионерските денови ги поминува на викендиката, чита весници, ја следи дневната политика, дружи со блиските од фамилијата. Утрото го започнува со кафе и чашка ракија, прави план за обврските кон овоштарникот, лозјето и големото пчелно семејство.

- Во животот постигнал многу, но сепак за мене најголемо богатство беше и останува моето семејство - се зборовите со кои се разделивме од Новко Цаневски.

С. Ламбаша

